

2023/2220(BUI)

18.1.2024

JELENTÉSTERVEZET

a 2025. évi költségvetés elkészítésére vonatkozó általános iránymutatásokról,
III. szakasz – Bizottság
(2023/2220(BUI))

Költségvetési Bizottság

Előadó: Victor Negrescu

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a 2025. évi költségvetés elkészítésére vonatkozó általános iránymutatásokról, III. szakasz – Bizottság (2023/2220(BUI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel „A 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret bővítéséről: az új kihívásoknak megfelelő, reziliens uniós költségvetés” című, 2022. december 15-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló, 2022. december 15-i (EU, Euratom) 2022/2496 tanácsi rendeletre²,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre³, valamint a Parlament, a Tanács és a Bizottság által ezzel összefüggésben elfogadott együttes nyilatkozatokra⁴, és a kapcsolódó egyoldalú nyilatkozatokra⁵,
- tekintettel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendelet tervezetéről szóló, 2020. december 16-i jogalkotási állásfoglalására⁶,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret féldős felülvizsgálatára irányuló javaslatról szóló időközi jelentésére⁷,
- tekintettel az Európai Unió Helyreállítási Eszköz növekvő hitelfelvételi költségeinek a 2024. évi uniós költségvetésre gyakorolt hatásáról szóló, 2023. május 10-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel „A 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret bővítéséről: az új kihívásoknak megfelelő, reziliens uniós költségvetés” című, 2022. december 15-i állásfoglalására⁹,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, (EU,

¹ HL L 177., 2023.5.17., 115. o.

² HL L 325., 2022.12.20., 11. o.

³ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁴ HL C 444. I, 2020.12.22., 4. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0357.

⁶ HL C 445., 2021.10.29., 240. o.

⁷ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0335.

⁸ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0194.

⁹ HL L 177., 2023.5.17., 115. o.

Euratom) xxx felülvizsgált tanácsi rendeletre (a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata),

- tekintettel a Bizottságnak az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2022. május 16-i javaslatára (COM(2022)0223),
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra¹⁰,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra¹¹,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló 2020/2053 (EU, Euratom) határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2021. december 22-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0570) és a javaslatról szóló, 2022. november 23-i állásponjtjára¹²,
- tekintettel a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló, 2020. december 14-i (EU) 2020/2094 tanácsi rendeletre¹³,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹⁴,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640), valamint a Parlament arra válaszoló, 2020. január 15-i állásfoglalására¹⁵,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló, 2017. december 13-i intézményközi nyilatkozatra¹⁶, és az erről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására¹⁷, valamint a szociális jogok európai pillérének végrehajtásáról szóló, 2021. március 4-i bizottsági cselekvési tervre, és az Európai Tanács tagjai által 2021 májusában elfogadott, a szociális ügyekről szóló portói nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére¹⁸ és az ehhez csatolt, a Parlament, a Tanács és a Bizottság által

¹⁰ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

¹¹ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

¹² HL L 167., 2023.5.11., 162. o.

¹³ HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.

¹⁴ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

¹⁵ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

¹⁶ HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

¹⁷ HL C 242., 2018.7.10., 24. o.

¹⁸ HL L xx,

elfogadott együttes nyilatkozatokra,

- tekintettel a 2025. évi költségvetésre vonatkozó iránymutatásokról szóló, ...-i tanácsi következtetésekre (xxxxx/2024),
- tekintettel eljárási szabályzata 93. cikkére,
- tekintettel a Petíciós Bizottság véleményére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság leveleire,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0000/2024),

Emberközpontú uniós költségvetés 2025-ben: az emberek életének javítására irányuló beruházások

1. kitarthat, hogy intézményi változások, pénzügyi nyomás és társadalmi kihívások idején a megbízható, szilárd és emberközpontú uniós költségvetés továbbra is fontos szerepet játszik az uniós szakpolitikák végrehajtásában, és központi szerepet tölt be az emberek szükségleteinek kielégítése szempontjából;
2. emlékeztet a 2025-ös költségvetési eljárás nehéz körülményeire, amelyre olyan időszakban kerül sor, amikor nagy a nemzetközi feszültség és bizonytalanság, és választási év van, amikor a Parlamentnek és a Bizottságnak le kell bonyolítaniuk a jogalkotási átmenetet; teljes mértékben tudatában van a súlyos, de elkerülhetetlen naptári korlátoknak, és felszólítja az összes szereplőt, hogy ezeket megfelelően, konstruktív hozzáállással vegyék figyelembe;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanácsnak 2023 vége előtt nem sikerült megállapodásra jutnia a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatáról; megjegyzi, hogy ezért úgy kell megindítani a költségvetési eljárást, hogy a 2025-re vonatkozó pénzügyi programozás több kulcsfontosságú elemével kapcsolatban bizonytalanság van, és teljes mértékben tisztában van a többéves pénzügyi keret felső határai alatti nagyon szoros, sőt egyes esetekben negatív tartalékkeretekkel;
4. hangsúlyozza, hogy az EU köteles visszafizetni az Európai Unió Helyreállítási Eszköz (EURI) hitelfelvételi költségeit; megjegyzi, hogy a hitelfelvételi költségek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő kifizetések ütemétől, valamint a kötvényhozamok piaci ingadozásától függenek, és ezért jellegüknek fogva kiszámíthatatlanok és volatilisak; ismételten hangsúlyozza, hogy álláspontja szerint az EURI hitelfelvételi költségeit a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan egy EURI speciális eszközbe kellett volna helyezni, annak érdekében, hogy a 2b. fejezetben belül újra elérhetővé váljon valamennyi tartaléksáv, és hogy megvédjék a költségvetési mozgásteret a Rugalmassági Eszköz és az egységes tartalékeszköz tekintetében; kiemeli, hogy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata nem eredményezhet olyan megállapodásokat az EURI sorára vonatkozóan, amelyek indokolatlanul károsítják a

nem tematikus speciális eszközök keretében programozott kiadásokat vagy rendelkezésre álló forrásokat;

5. emlékeztet arra, hogy az európai gazdaság az előrejelzések szerint¹⁹ igen szerény mértékben fog növekedni (2024-ben 1,3 %, 2025-ben pedig 1,7 %), miközben az infláció várhatóan jelentősen meghaladja a többéves pénzügyi keret tekintetében automatikus deflátoraként használt 2 %-ot (24-ben 3,5 %, 2025-ben pedig 2,4 %); elismeri, hogy ez azt jelenti, hogy a vásárlóerő folyamatosan csökken, egy olyan költségvetés esetében, amelynek egyensúlyban kell maradnia, és amelynek felső határa abszolút összegekben van meghatározva; kiemeli, hogy a bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló saját forrás lehívási rátája az elmúlt években nagyon alacsony (a 2024. évi költségvetési tervezetben 0,46 %), ami az infláció, a kifizetési előirányzatok alacsony szintje és az egyéb saját forrásokból származó magasabb bevételek együttes hatásának tudható be;
6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanácsban lassú az előrelépés a saját források rendszerének reformja terén; emlékeztet a módosított bizottsági javaslatokkal kapcsolatos álláspontjára, amely támogatja az új saját források bevezetését; úgy véli, hogy a valódi új bevételi forrásoknak az intézményközi megállapodásban foglalt ütemtervvel összhangban történő bevezetése fedezné a NextGenerationEU hitelfelvételéből eredő további költségvetési terheket, és ezáltal védené a tartalékokat és a rugalmassági mechanizmusokat, ami megkönnyítené az előre nem látható szükségletekkel kapcsolatos költségvetési döntéshozatalt, valamint az új stratégiai előrejelzési kezdeményezéseket;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az előre nem látható eseményekre való reagálási képességre vagy az új kezdeményezések elindítására való képességre hatással vannak a költségvetési hiányok, és szándékában áll a lehető legnagyobb mértékben orvosolni ezt a helyzetet; emlékeztet arra, hogy létre kell hozni egy további, a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladó állandó speciális eszközt annak érdekében, hogy az EU költségvetése jobban tudjon alkalmazkodni a válságokhoz és azok társadalmi és gazdasági hatásaihoz, és gyorsabban tudjon reagálni rájuk;
8. eltökélt szándéka, hogy e számos korlát ellenére olyan koherens és egységes álláspontot tartson fenn, amely tükrözi a kialakult politikai prioritásokat és intézményi érdekeket, minimalizálja a kiemelt programokra gyakorolt negatív hatásokat, és maximalizálja a konkrét előnyöket valamennyi polgár számára;

Méltányos, igazságos és inkluzív költségvetés, amely minden uniós polgár számára jobb lehetőségeket kínál

9. megjegyzi, hogy a megfizethető élet és a társadalmi kohézió továbbra is állandó kihívást jelent az uniós tagállamokban; ezért úgy véli, hogy az uniós kiadások szociális dimenziójának – mint az elfogadhatósága és legitimitása szükséges elemének – valamennyi szakpolitikai területen kiemelt, horizontális kritériummá kell válnia; fel kívánja hívni a figyelmet az inkluzivitásra és a finanszírozáshoz való hozzáférésre, adott esetben és a vonatkozó támogathatósági kritériumokkal összhangban;

¹⁹ Európai Bizottság, „2023. őszi gazdasági előrejelzés: Szerény fellendülés a kihívásokkal teli év után”, 2023.

10. kiemeli, hogy az uniós költségvetés mindenekelőtt egy tőkeáttételi hatással bíró beruházási költségvetés, amely támogatni képes a nemzeti politikákat kiegészítő szakpolitikai döntéshozatalt, ezáltal kielégítve az uniós polgárok igényeit; elvárja, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós alapok keretében kapott források felhasználására és elköltésére irányuló, folyamatban lévő erőfeszítések az Unió javát szolgálják; úgy véli, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy az uniós finanszírozás e két fő forrását hatékonyan és további késedelem nélkül költsék el;
11. határozottan elkötelezett amellett, hogy az uniós költségvetést arra használja fel, hogy kézzelfogható és látható változást hozzon az egységes piacon a polgárok és a gazdaság számára a minőségi munkahelyteremtés és a munkanélküliség elleni küzdelem, az európai versenyképesség fokozása, a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a fiatalok támogatása, az infrastruktúra javítása, a társadalmi és területi kohézióba és befogadásba való beruházás, valamint a kiszolgáltatott, távoli és vidéki közösségek, a mezőgazdaság és a kutatás és az innováció Uniós-zerterte történő támogatása révén; hangsúlyozza, hogy maximalizálni kell a finanszírozási lehetőségeket az idősek, a fiatal mezőgazdasági termelők, a jobb munkakörülmények, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz, a továbbképzéshez és az átképzéshez való hozzáférés támogatása érdekében, többek között tehetségpotenciál-növelési rendszerek révén;
12. kitart amellett, hogy az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület révén a maximális lehetséges finanszírozást kell mozgósítani a tanulás és a vállalkozói készség előmozdítása, a fiatalok készségeinek és foglalkoztathatóságának javítása, valamint a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében; ismételten hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy mindkét program több lehetőséget kínáljon a hátrányos helyzetű emberek számára; fenntartja azon álláspontját, hogy az Erasmus+ mobilitási ösztöndíjainak fedezniük kell a megélhetési költségek növekedését a hozzáférhető és inkluzív részvétel biztosítása érdekében;
13. hangsúlyozza a szociális jogok európai pillére végrehajtásának fontosságát; kiemeli az uniós költségvetés kulcsfontosságú szerepét az olyan kezdeményezésekhez való hozzájárulásban, amelyek megerősítik a szociális párbeszédet, erősítik a helyi és regionális szociális intézkedéseket, és mindenki számára hozzáférést biztosítanak a létfontosságú szolgáltatásokhoz; ismételten hangsúlyozza, hogy szükséges van egy, az idősekre vonatkozó európai stratégiára, amely konkrét intézkedéseket tartalmaz a marginalizálódás, a magány és az elszigeteltség elleni küzdelem érdekében; kiemeli az európai fuvarozók esetét, akik különböző kihívásokkal szembesülnek az egyes tagállamokban, a növekvő költségektől kezdve a kapacitáshiányig, valamint a rugalmasság és a jobb munkakörülmények szükségességét; ezért kéri, hogy a programok teremtsenek méltányosságot ebben a kemény munkát követelő ágazatban; kéri, hogy biztosítsanak megfelelő forrásokat a munkakörülmények nyomon követésének támogatására a tagállamokban;
14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különítsenek el megfelelő forrásokat az uniós jóléti rendszerekkel kapcsolatos uniós rendeletek végrehajtására annak érdekében, hogy az uniós polgárok, különösen az utazó munkavállalók számára könnyebb legyen a szociális ellátások átvitele; kéri, hogy használjanak fel uniós forrásokat a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatszeréjére szolgáló rendszer

fejlesztésére és a szociális biztonsági rendszerek további digitalizálásának támogatására a méltányos munkaerő-mobilitás érdekében; elismeri, hogy a technológia és a mesterséges intelligencia gyorsan megváltoztatja a foglalkoztatási környezetet, és hogy egyes munkahelyek már elavulttá válnak; felszólít az átképzést és a mobilitást célzó nemzeti foglalkoztatási stratégiák uniós szintű, összehangolt és koordinált kiegészítő támogatására;

15. felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb hajtsa végre az ifjúság európai éve során kulcsfontosságúként azonosított megoldásokat, beleértve az ifjúsági tesztet és a fizetés nélküli szakmai gyakorlatok betiltását;
16. hangsúlyozza, hogy elegendő finanszírozást kell biztosítani az uniós polgári védelmi mechanizmus számára, és felszólít az európai veszélyhelyzet-reagálási kapacitások jobb megszilárdítására a közös egészségügyi és vészhelyzeti beavatkozási csoportok megerősítése révén;
17. hangsúlyozza az európai egészségügyi unió megerősítésének fontosságát; elismeri, hogy a gyógyszerek és az egészségügyi technológiák ára jelentős hatással van arra, hogy a betegek hozzá tudnak-e ezekhez férni; hangsúlyozza, hogy a megfizethetetlen gyógyszerköltségek valódi akadályt jelentenek a kezelés előtt egyes tagállamokban, és egyedi intézkedések végrehajtására szólít fel – többek között „az EU az egészségért” program keretében – e kihívások kezelése és a tagállamok közötti egyenlőtlenségek csökkentése érdekében; elismeri, hogy az EU-ban továbbra is a szív- és érrendszeri betegségek jelentik a legfőbb halálokat; úgy véli, hogy a szív- és érrendszeri betegségek kezelése a személyre szabott orvoslást és az e-egészségügyet célzó intézkedésekbe való beruházás révén kulcsfontosságú, mivel ez javítani fogja a megelőzési és kezelési normákat, és minden polgár számára egyenlő hozzáférést biztosít az egészségügyi ellátáshoz;
18. emlékeztet arra, hogy kezelni kell a készséghiányt, a képzett munkaerő elvándorlását, valamint a piaci igények és a készségek közötti összefüggést; úgy véli, hogy ahhoz, hogy az uniós munkaerő a jövőben versenyképes maradjon, meg kell határozni a képzés és az átképzés kulcsfontosságú területeit; hangsúlyozza, hogy további beruházásokra van szükség az Unió oktatási rendszereinek modernizálásához, tehetségélénkítő rendszerek létrehozásához és a fiatal vállalkozók ösztönzéséhez; felszólít a készségek európai éve és az európai oktatási térség végrehajtásának felgyorsítására; emlékeztet annak fontosságára, hogy pénzügyi forrásokkal rendelkező európai oktatási tervet hozzanak létre a minőségi oktatás és tanárképzés támogatása, valamint a korai iskolaelhagyók arányának csökkentése érdekében;
19. hangsúlyozza a finanszírozási programok hozzáadott értékét a demokrácia, valamint a jogok és értékek területén; kéri, hogy a polarizáció, az alacsony intézményi bizalom, a demokratikus visszaesés, a jogállamiság erodálódása, a civil társadalom szűkülő mozgásteré és az euroszkeptizmus eszközként való felhasználása kezelése érdekében erősítsék meg a vonatkozó költségvetési sorokat; hangsúlyozza a Daphné program, és a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program (CERV) egyenlőség és jogok ága keretében végzett értékes munkát; megismétli, hogy a szükséges forrásokat a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre, a biztonságos szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokhoz és a nőjogi szervezetekhez való hozzáférés támogatására, valamint a

nőkkel szembeni megkülönböztetés elleni uniós kezdeményezésekre kell fordítani;

20. hangsúlyozza, hogy a vonatkozó szabályozásokkal összhangban megfelelő erőforrások révén meg kell erősíteni az újságírói szabadságot; felszólít a kulturális ágazat megfelelő támogatására, többek között az európai filmek, zene és videojátékok határokon átnyúló terjesztésének előmozdítására;

A stratégiai prioritásoknak megfelelő költségvetés

21. fenntartja, hogy a digitális átállás számos lehetőséget kínál a digitális infrastruktúra és konnektivitás javítására, valamint a digitális készségek fejlesztésére; rámutat e tekintetben a Digitális Európa program (DEP) és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (a CEF digitális ága) fontosságára; megismétli, hogy szükség van olyan, a mesterséges intelligenciára és a robotikára vonatkozó oktatási programra, amelyet tanárok és tanulók számára terveznek, és az Erasmus+, a DEP és a CEF digitális ága keretében finanszíroznak; rámutat, hogy az uniós költségvetésnek megfelelően támogatnia kell a mesterséges intelligencia etikus használatát, főként az oktatási és kulturális ágazatokban; emlékeztet arra, hogy uniós finanszírozású programokra van szükség az oktatás és az egész életen át tartó tanulás terén tapasztalható digitális szakadék áthidalása érdekében;
22. hangsúlyozza a költségvetés központi szerepét az európai zöld megállapodás megvalósításában és az éghajlatváltozás kezelésében a kibocsátások csökkentése, a megújuló energia használatának növelése, a körforgásos gazdaság megteremtése és a biológiai sokféleség megőrzése révén; hangsúlyozza, hogy a LIFE program központi szerepet játszik az európai zöld megállapodás megvalósításában és az uniós klímasemlegességi célkitűzés elérésében, összhangban a Párizsi megállapodással, az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések támogatása, a kibocsátások csökkentése és a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése, a körforgásos gazdaság megteremtése, valamint a biológiai sokféleség csökkenése riasztó tendenciájának visszafordítása révén;
23. kiemeli a közös agrárpolitika (KAP) és a közös halászati politika központi jelentőségét az élelmezésbiztonság és a magas színvonalú élelmiszer-termelés terén az EU nagyobb autonómiája szempontjából; hangsúlyozza a KAP szerepét az uniós mezőgazdasági termelők, különösen a fiatal mezőgazdasági termelők fenntartható és tisztességes jövedelmének biztosításában; további és azonnali forrásokat kér annak érdekében, hogy segítsék a mezőgazdasági termelőket az infláció, az üzemanyagköltségek és az új termelési szabványok hatásainak kezelésében; hangsúlyozza, hogy segíteni kell az új és fiatal mezőgazdasági termelőket, ezáltal biztosítva az ágazat fenntarthatóságát és a generációs megújulást, ugyanakkor kezelni kell az agrár-élelmiszeripari ágazatban tapasztalható munkaerő- és szakemberhiányt; megjegyzi, hogy a munkaerőhiány és a nehéz munkakörülmények valódi kihívást jelentenek a mezőgazdasági ágazat számára, és kéri, hogy mozgósítsanak megfelelő forrásokat a szociális feltételezési intézkedések végrehajtásának megkönnyítése érdekében; megfelelő beruházásokat szorgalmaz a fenntartható és megfizethető élelmiszerrendszerre való átállás felgyorsítása és megkönnyítése érdekében;
24. megismétli, hogy valamennyi uniós programot, szakpolitikát és tevékenységet úgy kell

végrehajtani, hogy célkitűzéseik megvalósítása során előmozdítsák a nemek közötti egyenlőséget; üdvözli ezzel összefüggésben a Bizottság nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezéssel, valamint azzal kapcsolatos munkáját, hogy új módszertant dolgozzon ki az uniós kiadások nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásának mérésére, amint az az intézményközi megállapodásban is szerepel;

25. úgy véli, hogy az EU erőforrás-ellátástól való függősége egyre nagyobb aggodalomra ad okot; további uniós beruházásokat szorgalmaz nyitott stratégiai autonómiájának kiépítésébe a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítása és az uniós ipari ökoszisztémák reziliens értékláncainak kialakítása révén;

Jövőálló költségvetés a változó világ számára

26. megismétli, hogy a szolidaritáson, a közös felelősségen és az emberi jogok tiszteletben tartásán alapuló migrációs és menekültügyi politikát kell végrehajtani, összhangban az uniós értékekkel és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal; hangsúlyozza, hogy az Unió külső határainak hatékony és méltányos igazgatása és védelme kulcsfontosságú az Unió biztonságának biztosításához, az Unió migrációs és menekültügyi politikája zökkenőmentes és hatékony végrehajtásának garantálásához és a személyek Unión belüli szabad mozgásának megőrzéséhez; emlékeztet arra, hogy Románia és Bulgária 2024 márciusáig csatlakozik Európa határok nélküli schengeni utazási övezetéhez, és megismétli, hogy sürgősen le kell zárni és működőképesé kell tenni a teljes csatlakozást, beleértve a szárazföldi és vasúti összeköttetéseket is; törekedni fog arra, hogy maximalizálja a 2025-ös költségvetésben e célokra rendelkezésre álló forrásokat, az új migrációs és menekültügyi paktum fényében is;
27. továbbra is nagy hangsúlyt fektet az európai biztonsági és védelmi képességekre; ezzel összefüggésben meg kívánja erősíteni legsikeresebb és legrelevánsabb programjait és szerveit; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az olyan kérdésekkel, mint a kiberbűnözés vagy a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező szervezett bűnözés;
28. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni háborúja jelentős gazdasági és társadalmi következményekkel járt Európa népére nézve; úgy véli, hogy a 2025-ös költségvetésnek hozzá kell járulnia a megélhetési költségek okozta válság és az infláció hatásának enyhítéséhez; emlékeztet arra, hogy egyes tagállamok, különösen a frontvonalbeliek és a gazdaság kiszolgáltatott ágazatai továbbra is különösen ki vannak téve Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja következményeinek, és támogatást érdemelnek olyan területeken, mint a mezőgazdaság vagy az infrastruktúra, de az uniós szolidaritás szellemében a katonai mobilitás terén is;
29. továbbra is elkötelezett amellett, hogy segítséget nyújtson Ukrajnának a javasolt Ukrajna-eszközön keresztül, amely vissza nem térítendő támogatások és hitelek formájában nyújt támogatást makroszintű pénzügyi támogatás, újjáépítés, felfelé irányuló gazdasági, társadalmi és környezeti konvergencia és közberuházások céljára; hangsúlyozza annak sürgősségét és lehetőségét, hogy az Ukrajnának nyújtott támogatást és az újjáépítési erőfeszítéseket konstruktív előcsatlakozási folyamattal ötvözzék, amely előmozdítja a reformokat és az uniós vívmányok felé való fokozatos elmozdulást;
30. úgy véli, hogy az EU bővítésére tekintettel továbbra is fontos a nyugat-balkáni országok támogatása; hangsúlyozza a tagjelölt országok csatlakozással kapcsolatos szükséges

reformok végrehajtásában, rezilienciájuk fokozásában, valamint a hibrid fenyegetések megelőzésében és leküzdésében való folyamatos támogatásának fontosságát; üdvözli a Moldovai Köztársaság tagjelölt státuszának megadásáról szóló határozatot, és kitar amellet, hogy fel kell használni a csatlakozási folyamat támogatásához szükséges forrásokat; hangsúlyozza, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszközre (IPA III) és más vonatkozó költségvetési sorokra elkülönített 2025-ös előirányzatoknak ösztönözniük kell a Moldovával e tekintetben folytatott együttműködést, valamint Grúziával folytatott együttműködést;

31. megjegyzi, hogy a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI) tartaléka kimerült, és azt a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata keretében meg kellett volna erősíteni;
32. hangsúlyozza a déli és keleti szomszédsg vonalai megerősítésének fontosságát a régiók politikai, gazdasági és társadalmi reformjainak támogatása, a menekültek segítése – különösen az érintett ügynökségek megfelelő és kiszámítható finanszírozásának biztosítása révén –, valamint a déli migrációs útvonalak mentén nyújtott támogatás lehetővé tétele érdekében; támogatja az EU és tagállamai arra irányuló erőfeszítéseit, hogy humanitárius segítséget nyújtsanak a közel-keleti régióban élő rászorulóknak;
33. arra számít, hogy a háborúk, a növekvő geopolitikai instabilitás, a tartós mélyszegénység és a gyakoribb természeti katasztrófák következtében a humanitárius segítségnyújtás pénzügyi szükségletei továbbra is nagyon magasak maradnak; úgy véli, hogy az EU által a sürgős segítségre szoruló polgári lakosságnak nyújtott humanitárius támogatás elengedhetetlen, és hozzájárul a stabilitás és a béke megteremtéséhez az érintett régiókban, és azt meg kell erősíteni a megnövekedett helyszíni szükségletek megválaszolása érdekében;

A programok végrehajtásának fellendítése

34. emlékeztet arra, hogy a Parlament teljes mértékben támogatja a kohéziós politikát, és ismételten hangot ad azon meggyőződésének, hogy a kohéziós politika célkitűzései csak akkor érhetők el, ha a programok végrehajtásának késedelmét kezelik; úgy véli, hogy ez a megközelítés lenne a leghatékonyabb módja annak, hogy az uniós kiadások hozzáadott értéke láthatóvá és kézzelfoghatóvá váljon az uniós polgárok számára;
35. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gyorsítsák fel a megosztott irányítású alapok alá tartozó operatív programok végrehajtását, és biztosítsák a költségvetés gyors végrehajtását, különös tekintettel a kohéziós alapokra; megjegyzi, hogy a 2014–2020-as programok keretében felhasználatlanul maradt források arányát a regionális egyenlőtlenségek további csökkentése érdekében át kell csoportosítani a tagállamok között; felszólít a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek gyors végrehajtására, beleértve a végrehajtási folyamat, az akadályok és az eredmények Bizottság általi értékelését; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az előirányzatok nem teljes mértékű felhasználása – hacsak nem enyhítik gyorsan – kifizetési válsághoz, azaz a kifizetési igények és a többéves pénzügyi keret felső kifizetési határán belül rendelkezésre álló mozgástér közötti eltéréshez fog vezetni 2026-ban és 2027-ben;
36. további erőfeszítésekre szólít fel valamennyi érintett szereplő részéről a projektek végrehajtásának és a támogatható finanszírozás felhasználásának előmozdítása, és

ezáltal a rendellenes fennálló kötelezettségvállalások (RAL) csökkentése érdekében; úgy véli, hogy 2025-öt fel kell használni a hatékonyabb végrehajtást akadályozó szűk keresztmetszetek azonosítására és orvoslására; megfelelő költségvetésre szólít fel a programok végrehajtásának felgyorsítása érdekében a tagállamoknak nyújtott további kapacitásépítés és technikai segítségnyújtás, valamint a tisztességes, versenyképes és hatékony közbeszerzési és pályázati eljárások felgyorsítását célzó intézkedések révén a végrehajtási erőfeszítések fokozása érdekében;

37. emlékeztet arra, hogy a jól megtervezett programok megfelelő végrehajtása csak egy külön erre a célra létrehozott igazgatás támogatásával lehetséges; hangsúlyozza a szervek és a decentralizált ügynökségek által végzett alapvető munkát, és úgy véli, hogy megfelelő személyzettel és erőforrásokkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy el tudják látni feladataikat;

o

o o

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Számvevőszéknek.